

Verklaring van de Algemene Directie Energie
met het oog op de goedkeuring van het federaal ontwikkelingsplan van het transmissienet voor
elektriciteit 2024 – 2034 door de federale minister van Energie

04.05.2023

1. Het federaal ontwikkelingsplan van het transmissienet voor elektriciteit 2024-2034

De Belgische transmissienetbeheerder, Elia, heeft het federaal ontwikkelingsplan van het transmissienet voor elektriciteit 2024-2034 (hierna "federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034") opgesteld zoals bepaald in artikel 13 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en in het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit.

Het plan heeft betrekking op de infrastructuur met een spanningsniveau hoger dan 70 kV die valt onder de federale bevoegdheid, bestrijkt een periode van 10 jaar en wordt elke 4 jaar bijgewerkt. Het wordt opgesteld in samenwerking met de Algemene Directie Energie en het Federaal Planbureau. Hiertoe werd overeenkomstig artikel 4 van vornoemd koninklijk besluit op 11 december 2020 een specifiek coördinatiecomité opgericht waarbij de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna "de CREG") ook werd uitgenodigd.

Het federaal ontwikkelingsplan wordt eveneens in overleg met de andere Europese transmissienetbeheerders opgesteld, onder andere in het kader van het Ten-Year Network Development Plan 2022, het Europees tienjarig netontwikkelingsplan dat om de twee jaar gepubliceerd wordt door ENTSO-E, de Europese organisatie van netwerkbeheerders.

Het federaal ontwikkelingsplan bevat en weerspiegelt de volgende elementen:

- een gedetailleerde raming van de behoeften aan transmissiecapaciteit van elektriciteit, rekening houdend met een voldoende reservecapaciteit. Het geeft evenals een overzicht van de investeringen voor uitbreiding en vernieuwing en de onderliggende hypothesen;
- de prioritaire projecten die door de instellingen van de Europese Unie zijn aangeduid. De projecten van gemeenschappelijk belang die in 2021 (vijfde lijst) door de Europese Commissie geselecteerd werden overeenkomstig de Europese verordening (EU) 347/2013, namelijk de projecten Brabo II & III en Lonny-Achêne-Gramme, zijn in het voorliggende federaal ontwikkelingsplan opgenomen;
- de resultaten van het aanvullend verslag op de laatste prospectieve studie opgesteld en gepubliceerd door de Algemene Directie Energie in december 2021;

Conform artikel 6 van het Koninklijk Besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit, is het ontwerp van ontwikkelingsplan door Elia voorgelegd voor advies aan de CREG en aan de Minister bevoegd voor het Marien Milieu.

De milieueffecten van het federaal ontwikkelingsplan 2024-2034 worden behandeld in een specifiek milieueffectenrapport dat ter consultatie aan het publiek dient te worden voorgelegd alsook aan de betrokken instanties (zijnde de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling en de gewestregeringen). Elia heeft, conform de bepalingen van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu, het federaal netontwikkelingsplan 2024 – 2034 voorgelegd aan het adviescomité SEA die moet nagaan of de uitvoering van een plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben op het milieu.

2. De verklaring opgesteld door de Algemene Directie Energie

Deze verklaring werd opgesteld door de Algemene Directie Energie en berust op:

- artikel 9 van het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit, en
- artikel 16 van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

De verklaring preciseert:

- de wijze waarop de milieuoverwegingen in het ontwikkelingsplan zijn opgenomen;
- de wijze waarop rekening is gehouden met het milieueffectenrapport en met de raadplegingen die hebben plaatsgevonden met toepassing van de artikelen 12, 13 en 14 van de wet van 13 februari 2006;
- de redenen van de keuzes in het ontwikkelingsplan in het licht van andere redelijke alternatieven die in overweging werden genomen, met vermelding van de belangrijkste maatregelen voor de monitoring van de aanzienlijke gevolgen voor het milieu van het ontwikkelingsplan.

3. Huidige context

De context van de ontwikkeling van het transmissienetwerk, wordt gekenmerkt door een reeks recente ontwikkelingen en onzekerheden waarmee rekening moet worden gehouden bij de bepaling van de ontwikkelingsprojecten en bij de versterking van het transmissienet. Om de ontwikkeling van en de uitdagingen voor het transmissienet in beeld te brengen heeft Elia in het federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 een hoofdstuk 3 “Identificatie van de systeembehoeften” opgenomen.

De geïdentificeerde systeembehoefte die Elia geselecteerd heeft zijn:

- Behoeften tot ontwikkeling van de grensoverschrijdende en offshore verbindingen.
- Behoeften tot ontwikkeling van het interne net 380 kV.
- Middelen voor spanningsbeheer.
- Stabiliteitsnoden ten gevolge van de integratie van grote hoeveelheden aan hernieuwbare bronnen.
- Verkenning van het potentieel tot elektrificatie van de industrie in België.
- Elektrische voertuigen, warmtepompen en integratie van gedecentraliseerde hernieuwbare energie.
- Vervangingsnoden.

Dit is een mix van de klassieke ontwikkeling van het transmissienet waarbij zowel het bestaande transmissienet in een betrouwbare en goede staat gehouden wordt, als het in rekening brengen van de energietransitie die zich aan het voltrekken is. Betreffende dit laatste punt is het vooral de grote impact van de integratie van hernieuwbare energiebronnen aan de ene kant en de sterke elektrificatie van de totale energievraag bij zowel residentiële consumenten als industriële gebruikers die leidt tot een stijgend elektriciteitsverbruik aan de andere kant.

Om een zo nauwkeurig mogelijk beeld te krijgen van de invloed van energiekeuzes op de behoeften van netwerkontwikkeling, werden verschillende scenario's ontwikkeld. Deze scenario's verschillen aanzienlijk van elkaar teneinde de verschillende evoluties zo goed mogelijk te weerspiegelen. Deze benadering maakt het mogelijk om uiteenlopende situaties te bepalen waarin het netwerk kan worden ontwikkeld. Elia ontwikkelt dan haar infrastructuurprojecten zo degelijk mogelijk voor deze verschillende scenario's.

Bij het creëren van deze scenario's is Elia vertrokken van een "Established Policies" scenario in 2024 en van daaruit evoluerend naar een "FitFor55" en "ReEU" scenario die tegen 2030 alle beleidsbeslissingen tracht mee te nemen die op de tijdshorizon 2030 – 2035 beslist zijn. Voor de tijdshorizon erna wordt vertrokken vanuit het FitFor55-scenario en worden verschillende trends beschouwd om uit te komen op 4 mogelijke scenario's afhankelijk van hoe sterk bepaalde evoluties zich zullen manifesteren. Deze scenario's op lange termijn zijn ook voor het federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 van belang gezien de investeringen een levensduur hebben die een periode tot ver na 2034 beslaat.

Dit plan is niet bedoeld om aan te geven welk scenario meer wenselijk of waarschijnlijk is. De keuzes voor energietransitie worden gemaakt door de overheden en vallen naar alle waarschijnlijkheid binnen deze vrij extreme scenario's. De beleidskeuzes en de concrete energieprojecten die eruit voortvloeien beïnvloeden op hun beurt de prioriteiten van Elia inzake netwerkontwikkeling zodat er het best invulling kan gegeven worden aan een zo breed mogelijk scala aan scenario's.

4. Proces van uitwerking en raadpleging

Op 11 december 2020 werd, overeenkomstig artikel 4 van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2007, een specifiek samenwerkingscomité opgericht waarin Elia, de transmissienetbeheerder, de Algemene Directie Energie en het Federaal Planbureau vertegenwoordigd zijn. De CREG werd als observator ook uitgenodigd bij dit samenwerkingscomité. Het samenwerkingscomité is 15 keer samengekomen om de verschillende onderdelen van het plan uitvoerig te bespreken en bij te sturen waar nodig en wenselijk.

Overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 20 december 2007 werd door de netbeheerder Elia het ontwerp van ontwikkelingsplan op 17 augustus 2022 voor advies voorgelegd aan de CREG en de Minister bevoegd voor het Marien Milieu. Het advies (A)2445 van de CREG werd op 15 september 2022 door Elia ontvangen en het advies van de Minister bevoegd voor het Marien Milieu werd op 16 september 2022 door Elia ontvangen. Elia heeft de punten in het advies in overweging genomen en waar nodig werd het ontwerp federaal ontwikkelingsplan 2024 - 2034 aangepast. Elia heeft aan de CREG en de Minister bevoegd voor het Marien Milieu elk via een nota toelichting gegeven bij de punten opgeworpen in de respectievelijke adviezen.

Het proces van milieueffectenbeoordeling van het plan verliep in de volgende stappen:

- Het voorlopige register met het oog op het opstellen van het rapport over de effecten voor het milieu van het Federaal Ontwikkelingsplan van het transmissienet 2024 – 2034 is op 16 juni 2022 voor advies voorgelegd aan het Adviescomité SEA. Het Adviescomité SEA heeft hierover op 22 juni 2022 een advies uitgebracht;
- de wijze waarop het advies verwerkt is, werd door Elia per e-mail overgemaakt aan het Adviescomité SEA op 28 oktober 2022;
- het advies van het Adviescomité SEA van 16 december 2022 over het milieueffectenrapport; in dat advies heeft het Adviescomité SEA haar appreciatie uitgedrukt voor het feit dat Arcadis in het MER duidelijk heeft aangegeven hoe is omgegaan met de opmerkingen die het Adviescomité heeft gemaakt in haar advies van 22 juni 2022 met betrekking tot het ontwerpregister. Dit geeft een duidelijk overzicht en vergemakkelijkt het werk van het Adviescomité.

Via het document “Eindverklaring: FEDERAALONTWIKKELINGSPLAN - Verklaring naar aanleiding van de strategische milieubeoordeling” heeft Elia alle opmerkingen van het Adviescomité SEA beantwoord en specifiek de wijzigingen opgegeven die in de strategische milieubeoordeling federaal ontwikkelingsplan werden aangebracht ingevolge het advies van het Adviescomité SEA. In de finale strategische milieubeoordeling werd zo effectief rekening gehouden met het advies van het Adviescomité SEA. De Algemene Directie Energie bevestigt dat de beoordeling van de milieueffecten verricht werd overeenkomstig de bepalingen van de wet van 13 februari 2006.

Krachtens artikel 12 van de wet van 13 februari 2006 werden vijf instanties geraadpleegd over het ontwerpplan en het milieueffectenrapport:

- de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) bezorgde zijn advies dat werd goedgekeurd op de algemene vergadering van 20 januari 2023;

- de Waalse Regering bezorgde haar advies op 18 januari 2023. Ondanks het feit dat dit advies gevraagd was in het kader van het milieueffectenrapport en de bijhorende wetgeving, heeft de Waalse Regering enkel advies gegeven op het ontwerp federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 en niet op het milieueffectenrapport. In een extra toelichting van Elia aan de Algemene Directie Energie werd bevestigd dat dit de reden is waarom in de “Eindverklaring: FEDERAALONTWIKKELINGSPLAN - Verklaring naar aanleiding van de strategische milieubeoordeling” verklaard wordt: “Van de 3 gewesten heeft enkel het Vlaamse Gewest een advies bezorgd.”;
- de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft haar advies op 23 januari 2023 bezorgd na goedkeuring op de Ministerraad van 19 januari 2023. Ondanks het feit dat dit advies gevraagd was in het kader van het milieueffectenrapport en de bijhorende wetgeving, heeft de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest enkel advies gegeven op het ontwerp federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 en niet op het milieueffectenrapport. In een extra toelichting van Elia aan de Algemene Directie Energie werd bevestigd dat dit de reden is waarom in de “Eindverklaring: FEDERAALONTWIKKELINGSPLAN - Verklaring naar aanleiding van de strategische milieubeoordeling” verklaard wordt: “Van de 3 gewesten heeft enkel het Vlaamse Gewest een advies bezorgd.”;
- de Vlaamse Regering bezorgde haar advies op 23 december 2022.

Overeenkomstig artikel 7 van de wet van 13 februari 2006 vond er van 2 november 2022 tot en met 16 januari 2023 een publieke consultatie plaats over het ontwerp van plan en over het milieueffectenrapport. In totaal werden 13 niet-confidentiële reacties en 2 confidentiële reacties ontvangen.

Artikel 12 van de wet van 13 februari 2006 stipuleert ook (eigen onderlijning):

“Art. 12. De opsteller van het plan of programma legt het ontwerpplan of -programma en het milieueffectenrapport voor advies voor aan het Comité. Het Comité bestudeert onder meer of de uitvoering van het plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben op het milieu van een andere Lidstaat van de Europese Unie of van een andere Staat die partij is van het verdrag van Espoo van 25 februari 1991 over de evaluatie van de milieueffecten in een grensoverschrijdende context.”

De opsteller van het plan of programma legt het ontwerpplan of -programma en het milieueffectenrapport ook voor advies voor aan de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, aan de gewestregeringen en aan elke instantie die hij nuttig acht.

De adviezen worden bezorgd binnen zestig dagen na het verzoek. Bij ontstentenis wordt de procedure verder gezet.”

In haar advies spreekt het Adviescomité SEA zich niet uit over de grensoverschrijdende context en in het document “Eindverklaring: FEDERAALONTWIKKELINGSPLAN - Verklaring naar aanleiding van de strategische milieubeoordeling” geeft Elia het volgende aan:

“In de SMB werd er beoordeeld dat de projecten die louter op het Belgische grondgebied uitgevoerd worden geen grensoverschrijdende effecten teweeg brengen. In voorliggend ontwikkelingsplan worden

interconnecties met enkele buurlanden voorzien voorzien. Omdat dergelijke ingrepen ook vergunningsplichtig zijn in de omliggende buurlanden, dienen de milieueffecten in die landen onderzocht te worden in het kader van het vergunningstraject op projectniveau. Het bleek bijgevolg niet nodig om de omliggende landen in het kader van deze SMB te consulteren.”

5. Aanpassing van het ontwerp van ontwikkelingsplan in functie van de resultaten van de raadplegingen

In het document “Eindverklaring: FEDERAALONTWIKKELINGSPLAN - Verklaring naar aanleiding van de strategische milieubeoordeling” behandelt Elia iedere opmerking die geformuleerd werd betreffende het milieueffectenrapport. Afhankelijk van het behandelde onderwerp licht Elia toe waarom de opmerking niet weerhouden werd of een wijziging opgenomen werd in het finale milieueffectenrapport om invulling te geven aan de opmerking.

De verkregen adviezen en de reacties op de publieke consultatie handelden niet enkel over het milieueffectenrapport, maar ook op het federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 zelf. In het document “Consultatierapport van de publieke consultatie in het kader van het Federaal ontwikkelingsplan van het transmissienet (110 kV tot 380 kV) met betrekking tot de periode 2024-2034” heeft Elia alle opmerkingen behandeld en terug toelichting gegeven bij elke opmerking en indien relevant de nodige aanpassingen doorgevoerd in het federaal netontwikkelingsplan 2024 – 2034. Een aangepaste versie van het federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 werd op 6 maart 2023 bij de minister van energie ter goedkeuring ingediend.

Elia heeft elk advies en elke reactie op de publieke consultatie beantwoord. Het geheel van de ingewonnen en bijhorende antwoorden werd ter beschikking gesteld van de Algemene Directie Energie. De belangrijkste aanpassingen en antwoorden die aan het einde van het raadplegingsproces werden gedaan zijn:

- er werd een consultatierapport van de publieke consultatie opgesteld en dit werd voltooid op 3 maart 2023;
- op het advies van de CREG en de minister bevoegd voor het marien milieu heeft Elia een individueel antwoord gericht;
- ook sommige niet-milieugebonden elementen werden in aanmerking genomen en in het plan geïntegreerd;
- tenslotte vonden er met sommige respondenten ook meer diepgaande contacten plaats, in breder perspectief dat het kader van dit plan overschrijdt.

6. Belangrijkste maatregelen voor de opvolging van de aanzienlijke milieueffecten

Zoals bepaald in de wet van 13 februari 2006 beschrijft het rapport de maatregelen om het milieu-impact te verminderen alsook de toezichtsmechanismen die door de transmissienetbeheerder zijn voorgesteld.

De aandacht voor de milieuaspecten en voor de publieksraadpleging wordt voortgezet tot in de effectieve realisatie van de infrastructuurprojecten die zijn voorgesteld in dit ontwikkelingsplan. Wanneer de engineeringstudies een gevorderd stadium bereiken, zal de weerhouden technische oplossing aldus grondig bestudeerd zijn. Elia onderneemt dan stappen om de nodige toelatingen en vergunningen te verkrijgen voor de realisatie ervan.

In dit kader en op basis van meer nauwkeurige informatie dan in de globale milieustudie die hoort bij het ontwikkelingsplan, worden de weerhouden optie en de redenen voor deze keuze voor elk afzonderlijk project voorgesteld aan de bevoegde overheden en aan het publiek, in toepassing van de geldende relevante wetgeving. Deze procedures bieden eveneens de mogelijkheid aan de betrokken overheden en het publiek om zich uit te spreken over de concrete netontwikkelingsprojecten van Elia. Verder wordt elke afzonderlijke toegekende vergunning opgevolgd door de bevoegde lokale overheden bij de uitvoering van dit plan.

Het milieuonderzoek dat hoort bij het ontwikkelingsplan moet dus worden gezien als het startpunt voor informatievergaring en overlegmomenten die zullen blijven plaatsvinden tijdens de procedures voor aanvragen van vergunningen en machtigingen.

6.1. Opmerkingen Adviescomité SEA

De Algemene Directie Energie wenst wel te wijzen op een specifieke bezorgdheid die in het advies van het Adviescomité SEA is vermeld:

"[14] Tot slot wenst het Adviescomité haar bezorgdheid uit te drukken over verschillende processen met betrekking tot energie die elkaar overlappen en los van elkaar gevoerd worden; zo blijkt dat het eiland-alternatief voor de aansluiting van de nieuwe offshore parken momenteel al op projectniveau uitgewerkt wordt terwijl het SEA-proces waarin verschillende alternatieven voorgesteld worden nog lopende is. In principe zou eerst de keuze voor een bepaald alternatief (energie-eiland of platform) op strategisch niveau moeten worden bestudeerd en aan het publiek moeten worden voorgelegd vooraleer op projectniveau zou worden bekeken hoe het gekozen alternatief wordt uitgevoerd."

In het document "Eindverklaring: FEDERAALONTWIKKELINGSPLAN - Verklaring naar aanleiding van de strategische milieubeoordeling" antwoordt Elia hierop:

"Op heden is er nog geen finale beslissing genomen over de uitvoeringswijze van het MOG2. Op 23 december 2021 werd door de ministerraad een principebeslissing genomen over de uitvoering van het MOG2 in de vorm van een energie-eiland, maar hierbij werd geen voorafname gedaan over het al dan niet verlenen van vergunningen, de bijhorende mogelijke voorwaarden hiervan en de passende beoordeling in het kader van de 'Habitatrichtlijn'. In het projectMER en de milieueffectenbeoordeling van MOG2 wordt het platform alternatief dan ook meegenomen als uitvoeringsalternatief op de voorgenomen activiteit (zijnde de bouw van een energie-eiland). Er is dus nog geen sprake van een uitsluiting van een van de uitvoeringswijzen."

Op het niveau van het FOP en het SMB is het inderdaad nog niet de bedoeling om een beslissing te nemen tussen de uitvoeringsalternatieven van MOG2. Zoals ook aangegeven in de SMB: 'De SMB Richtlijn heeft tot doel "te voorzien in een hoog milieubeschermingsniveau en bij te dragen tot de integratie van milieuoverwegingen in de voorbereiding en vaststelling van plannen en programma's, met het oog op de bevordering van duurzame ontwikkeling". De bevindingen en aandachtspunten van het SMB worden dan ook meegenomen in het projectMER en de milieueffectenbeoordeling van het MOG2."

6.2. Opmerkingen Vlaams Gewest

In het geleverde advies van het Vlaams Gewest worden met betrekking tot het milieueffectenrapport een reeks opmerkingen gemaakt met betrekking tot de milieu-impact van de elektrische en magnetische velden die door de transmissieinfrastructuur gecreëerd wordt. De netbeheerder Elia biedt op elke vraag een gepast antwoord en heeft waar nodig enkele onderdelen van het milieueffectenrapport in overeenstemming gebracht met de geformuleerde opmerkingen.

6.3. Opmerkingen FRDO

De FRDO stelt vragen bij het gebruik van het broeikasgas SF₆ en de gerelateerde uitstoot. Elia geeft een toelichting over het actieplan om hier aan te verhelpen. In het federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 wordt ook een volledig hoofdstuk (2.3.3) gewijd aan alternatieven voor SF₆-gas in haar installaties waarbij de Europese regelgeving mee in beschouwing wordt genomen.

Verder merkt de FRDO op dat de milieueffecten van het Prinses Elisabeth-eiland nader moeten worden bestudeerd. Hierbij verwijst Elia naar de antwoorden geformuleerd bij de opmerkingen van het Adviescomité SEA. Zie hoofdstuk 6.1 in deze verklaring voor verdere toelichting.

6.4. Opmerkingen uit de publieke consultatie

Op alle opmerkingen en vragen uit de publieke consultatie die liep van 2 november 2022 tot en met 16 januari 2023 rond het milieueffectenrapport heeft Elia een antwoord geformuleerd. Geen enkele van deze opmerkingen had tot gevolg dat er wijzigingen zijn aangebracht aan het milieueffectenrapport. Hier wijst Elia in veel gevallen op het feit dat nog heel wat zaken dienen te worden besproken bij de opmaak van de gewestelijke milieueffectrapportages. Het milieueffectenrapport en het federaal ontwikkelingsplan 2024 – 2034 leggen eerder de grote principes vast terwijl de specifieke invulling naar milieueffecten op gewestelijk vlak gegeven wordt.

7. Bijkomende elementen - onregelmatigheden

Op 3 mei 2023 werd de Algemene Directie Energie ingelicht over mogelijke onregelmatigheden omtrent een interconnectieproject voor een bijkomende interconnectie tussen België en het Verenigd Koninkrijk dat niet opgenomen is in het voorliggend Federaal Netontwikkelingsplan 2024 – 2034. Deze onregelmatigheden zouden zich situeren in de procedure voor aanvraag tot aansluiting en betreft een partij anders dan de netbeheerder Elia. Deze inlichting is tot op heden nog niet bevestigd door een vaststelling door de bevoegde autoriteiten en dient nog verder onderzocht te worden. Gezien de lange termijnimplicaties van dit Federaal Netontwikkelingsplan 2024 – 2034 is de Algemene Directie Energie van mening dat het onderdeel van dit plan waarover deze melding handelt dient bijgewerkt worden conform de uitkomst van verder onderzoek betreffende deze melding.

8. Motivering van de keuze van het ontwikkelingsplan zoals aangenomen

De Algemene Directie Energie bevestigt dat zij via de vergaderingen van het specifiek coördinatieteam dat op 11 december 2020 is opgericht, regelmatig informatie kreeg over het verloop

van de raadplegingen die voorzien zijn in het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor de uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit, alsook in de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

Op basis van de voornoemde elementen zoals deze in het plan zelf zijn opgenomen, is de Algemene Directie Energie van mening dat er op het vlak van de aanzienlijke effecten voor het milieu redelijke oplossingen zijn gevonden. Ook zijn er maatregelen voor de opvolging van de gevolgen aangegeven. De Algemene Directie Energie is van mening dat aan alle bepalingen van artikel 9, 1° en 2° van het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor uitwerking, goedkeuringen bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit voldaan is.

Betreffende aspect 3° van bovenvermeld artikel, meer bepaald: “de redenen van de keuzes in het ontwikkelingsplan in het licht van andere redelijke alternatieven die in overweging werden genomen, met vermelding van de belangrijkste maatregelen voor de monitoring van de aanzienlijke gevolgen voor het milieu van het ontwikkelingsplan.” stelt de Algemene Directie Energie vast dat door een in punt 7 vermelde onregelmatigheid voor een deel van het plan een uitvoeriger onderzoek dient uitgevoerd te worden, daar er een vermoeden is dat bepaalde voorgestelde alternatieven niet of onvoldoende in overweging zijn genomen. Verder toont de Algemene Directie Energie enige reserve, dit ook verwijzend naar randnummer 38 in het advies (A)2445 van de CREG. Elia toont op onvoldoende wijze aan dat er voor bepaalde geïdentificeerde systeembehoefte meerdere oplossingen zijn bovenop de weerhouden oplossing. Dit zorgt er voor dat het voor de Algemene Directie Energie moeilijk is om te schatten of er oplossingen zijn die op het vlak van milieu-impact beter zijn alsook wat de specifieke kosten-batenanalyse is van de verschillende opties om een oplossing te bieden aan de geïdentificeerde systeembehoefte. De Algemene Directie Energie dringt er dan ook bij de netbeheerder op aan, betreffende deze laatste punten, dat bij een volgend federaal ontwikkelingsplan meer inzicht geboden wordt op de milieu-impact als op de kosten-batenanalyses voor de verschillende projecten die een oplossing zouden kunnen bieden aan de geïdentificeerde systeembehoefte.

Al deze punten in beschouwing genomen geeft de Algemene Directie Energie de aanbeveling dat de minister van Energie de definitieve versie van het federaal netontwikkelingsplan 2024 – 2034 niet volledig goedkeurt. Meer bepaald wordt er op gewezen dat er meer onderzoek dient te gebeuren naar de onregelmatigheden die officieel zijn gemeld bij de Algemene Directie Energie op 3 mei 2023 zoals omschreven onder punt 7 van deze verklaring en waarvan de minister op de hoogte werd gebracht. Gezien aan alle andere voorwaarden voldaan is, is de finale aanbeveling van de Algemene Directie Energie aan de minister een gedeeltelijke goedkeuring van het federaal netontwikkelingsplan 2024 – 2034 zoals vastgelegd op 3 maart 2023 en bij de minister ter goedkeuring ingediend op 6 maart 2023 met uitzondering van de bijkomende interconnectie tussen België en het Verenigd Koninkrijk die voorwerp dient uit te maken van een aangepast federaal netontwikkelingsplan.

Nancy Mahieu
Directeur-generaal a.i.

